ԶՈՀՐԱԲՅԱՆ Է.Ա.

ԱԶԳԱՄԻՋՅԱՆ ԿՌԻՎՆԵՐԸ ԵՐԵՎԱՆԻ ՆԱՀԱՆԳՈՒՄ 1918 թ.

ԵՐԵՎԱՆ «ՀԱՅԱԳԻՏԱԿ» 2000

Յաջորդ օրը, Դավալուից մի վերստ հեռու այգիների վերջում Արազդայանի ճանապարհի վրայ, քրդերը ծանր վիրավորում են Մանուկ Դրմոեանին և սպանում են մի խումբ-բեցու. – Պատվական Ղարիբեանին: 18-ի գիշերը լուր ստացվեց, որ բրուկցի և Ջալալցի քրդերը պաշարել են Խումբ հայ գյուղը, սպառնում են բնակիչներին կոտորել և գյուղը կողոպուտի ու ավերածության ենթարկել:

Քրդերը գիշերով շրջապատած են լինում նաև Աղաջանը,

կռվին հասնում է առաջին պարտիզանական խմբի առաջին զումարտակը -

Արազդայանի բոլոր հայ գյուղերը կողոպտված են

Վրեժխնդրությամբ լցված նրանք խուժեցին տեղական քրդերի տները

Հունվարի 25-ին դեպքի վայր ժամանած նահանգային կոմիսարին Կարալար գյուղի մոտ թաթարները դիմավորեցին զենքը ձեռքներին, խրամատավորված (շուրջ 1000 հոգի) ու հայտարարեցին, թե քրդերը և թաթարները նույնն են, քանի որ նրանք մահմեդականներ են,

[illegible]

Հունվարի 29-ին Երևանից հաղորդում են Թիֆլիս, թե «Դավալուից հաղորդում են, որ զինւած քրդերն ու Թուրքերը վերջին օրերս նկատելի չափով ուժեղացել են և գրաւում են Դաւալուից դէպի Հարաւ գտնւող շրջանը: [illegible]

[illegible] քրդերն ու Թուրքերը առաջւա պես խիստ գրգռիչ կերպով են պահում իրենց: [illegible]

[illegible] հրոսակախմբերի միջև տեղի ունեցած ընդհարումների ժամանակ առայժմ սպանւած են 2 սպա և 11 զինւոր, [illegible]

«Ուլուխանլու, փետր. 1 – Հայերի և Թուրքերի միջև կռիվը սուր կերպարանք է ստացել.

Ուլուխանլու, փետր. 4: Հայ և Թուրք զինուորների միջև կռիվը շարունակւում է կատաղի կերպով.

սկսվում է գազանային կոտորածը,

Ս. Թորոսեան – Պաշտօնապէս ինձ հաղորդել են հետևյալը. փետրվարի 16-ին քրդերը Սուրմալուի գավառի Ջալալցիների և տեղական Թուրքերի հետ հարձակվեցին Ղամար-

լուի վրայ, որտեղ կանգնած են հայկական զորամասերը: [illegible] *թուրքերի և հայ զինվորների միջև տեղի է ունենում հրաձգություն. երկու կողմից էլ շատ զոհեր կան: Նույն գիշերը* [illegible] *Երևանից Ղամարլուի ուղղությամբ մեկնեցին զորամասեր: Աղա-Համզալուի մոտ նրանց կանգնեցրել էին խճուղուց քիչ հեռու՝ Աղա-Համզալուի կողմը խրամատներ մտած թուրքերը: Այդտեղ զորամասերը բռնվեցին կռվի:* [illegible]

[illegible]

«Փետրվարի 22-ի առավոտյան, 6-րդ և պարտիզանական գնդերից մի–մի գումարտակ և թնդանոթ Կլիչի մարտկոցից շարժվեցին դեպի Ուլուխանլու և դիրքեր բռնեցին գյուղի մոտ:

Նույն ժամանակ արյունահեղ կռիվներ էին տեղի ունենում Սուրմալուում, Ղամարլուում, Ցուլայի շրջանում:

Սակայն հաջորդ օրը առավոտյան՝ չսպասելով գումարտակի պատասխանին, թուրքերը բոլոր կողմերից կրակ բացեցին կայարանի վրա: